

На основу чл. 230. и 249. Закона о банкама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 4/17, 19/18, 54/19, 63/24 и 45/25), чл. 5. став 1. тачка б, 20. став 2. тачка б. и 37. Закона о Агенцији за банкарство Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 59/13 и 04/17), те чл. 6. став 1. тачка б. и 19. став 1. тачка б. Статута Агенције за банкарство Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 63/17), Управни одбор Агенције за банкарство Републике Српске, на 22. сједници, одржаној дана 03.12.2025. године, д о н о с и

О Д Л У К У

О ПОСТУПКУ И НАЧИНУ ВРШЕЊА ОТПИСА И КОНВЕРЗИЈЕ ИНСТРУМЕНАТА КАПИТАЛА И ПРИХВАТЉИВИХ ОБАВЕЗА БАНКЕ

Предмет Одлуке

Члан 1.

- (1) Овом одлуком прописују се начин, поступак и услови отписа и конверзије елемената капитала и прихватљивих обавеза банке, те услови за коришћење средстава за финансирање реструктурирања банака.
- (2) Одредбе ове одлуке примјењују се на банке са сједиштем у Републици Српској, којима је Агенција за банкарство Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) издала дозволу за рад, и на банкарску групу која је предмет надзора Агенције на консолидованој основи.

Услови отписа или конверзије инструмената капитала и прихватљивих обавеза

Члан 2.

- (1) Отпис или конверзија одговарајућих инструмената капитала и прихватљивих обавеза у акције или друге власничке инструменте банке може се извршити:
 - 1) независно од мјера реструктурирања или
 - 2) заједно са спровођењем мјера реструктурирања, ако су испуњени услови за реструктурирање банке.
- (2) Агенција може извршити отпис или конверзију одговарајућих инструмената капитала и прихватљивих обавеза у акције или друге власничке инструменте прије покретања поступка реструктурирања, а након покретања тог поступка отпис или конверзију инструмената капитала и прихватљивих обавеза врши прије примјене одговарајућег инструмента реструктурирања.
- (3) Овлашћење за отпис и конверзију прихватљивих обавеза, независно од мјера реструктурирања, може се извршити само над прихватљивим обавезама које се признају за испуњавање минималног захтјева за капиталом и прихватљивим обавезама утврђеним Законом о банкама Републике Српске (у даљем тексту: Закон) и Одлуком о минималним захтјевима за капиталом и прихватљивим обавезама (квалификоване прихватљиве обавезе), као и над обавезама које не испуњавају услов рочности, тј. чији је преостали период до доспијећа највише годину дана.
- (4) Агенција при вршењу овлашћења води рачуна да повјериоци, у складу са заштитним мјерама прописаним Законом, не трпе веће губитке од оних које би претрпјели да је над банком био покренут стечајни поступак.
- (5) Агенција без одгађања врши отпис или конверзију инструмената капитала и прихватљивих обавеза банке, ако је испуњен најмање један од сљедећих услова:
 - 1) испуњени су услови за покретање поступка реструктурирања прописани Законом, прије него што су предузете било које мјере реструктурирања,
 - 2) Агенција утврди да банка вјероватно неће моћи наставити пословање у складу са Законом ако се не изврши отпис или конверзија, а није вјероватно да би било која друга мјера банке или лица из приватног сектора, нити мјера предузета у поступку надзора у складу са Законом, осим отписа или конверзије, могла у разумном року отклонити сметње за наставак пословања банке, узимајући у обзир све околности појединачног случаја и

- 3) банка је затражила ванредну јавну финансијску подршку, осим ако је ријеч о ликвидној банци, а финансијска подршка тражи се у сврху рјешавања недостатка капитала утврђеног у тестовима отпорности на стрес и оцјенама квалитета имовине банке.
- (6) Отпис и конверзија врше се без сагласности акционара, депонената и других повјерилаца банке или било којег трећег лица.
- (7) Агенција је дужна да, прије него што изврши отпис или конверзију инструмената капитала и прихватљивих обавеза, обезбиједи независну процјену вриједности имовине и обавеза банке у складу са чланом 232. Закона и Одлуком о условима и начину вршења независне процјене вриједности имовине и обавеза банке прије и у току поступка реструктурирања, а на основу које се врши обрачун износа отписа, односно нивоа конверзије инструмената капитала и прихватљивих обавеза потребних за покриће губитака, успостављања адекватног нивоа капитала банке или докапитализацију банке.
- (8) Агенција је дужна да, након што изврши отпис или конверзију инструмената капитала и прихватљивих обавеза, обезбиједи независну процјену у складу са чланом 257. Закона, којим је прописана заштита акционара и повјерилаца.

Поступање према акционарима

Члан 3.

- (1) Агенција приликом отписа или конверзије елемената капитала или примјене инструмената реструктурирања властитим средствима банке, у односу на акционаре спроводи следеће мјере:
 - 1) поништава акције или их преноси повјериоцима који сnose губитке примјеном овог инструмента и
 - 2) знатно смањује номиналну вриједност акција и друга одговарајућа права акционара банке, као посљедицу конверзије елемената капитала или прихватљивих обавеза банке у реструктурирању у њене акције, под условом да је, у складу са независном процјеном вриједности из члана 232. Закона и Одлуке о условима и начину вршења независне процјене вриједности имовине и обавеза банке прије и у току поступка реструктурирања, имовина банке у реструктурирању већа од њених обавеза.
- (2) Конверзија из става 1. тачка 2. овог члана врши се према стопи конверзије којом се значајно смањује номинална вриједност постојећих акција и других власничких инструмената.
- (3) Мјере из става 1. овог члана односе се и на акционаре и имаоце других власничких инструмената којима су одговарајуће акције или други власнички инструменти издати, односно пренијети на основу конверзије:
 - 1) дужничких инструмената у акције или друге власничке инструменте у складу с уговореним условима првобитних дужничких инструмената приликом наступања догађаја који је претходио или наступио истовремено с доношењем одлуке о покретању поступка реструктурирања и
 - 2) одговарајућих инструмената капитала у елементе редовног основног капитала у складу са чланом 4. ове одлуке.
- (4) Агенција приликом одлучивања о мјери из става 1. овог члана узима у обзир:
 - 1) резултате независне процјене имовине и обавеза банке спроведене у складу са чланом 232. Закона и Одлуком о условима и начину вршења независне процјене вриједности имовине и обавеза банке прије и у току поступка реструктурирања,
 - 2) износ до којег се према процјени елементи редовног основног капитала обавезно смањују, а одговарајући инструменти капитала отписују или конвертују у складу са чланом 4. став 1. ове одлуке, и
 - 3) укупан збир износа процјене реструктурирања властитим средствима банке, коју је процијенила у складу са чланом 251. Закона.

Спровођење отписа или конверзије инструмената капитала и прихватљивих обавеза

Члан 4.

- (1) Отпис или конверзија инструмената капитала и прихватљивих обавеза банке врши се према сљедећем редослиједу:
 - 1) елементи редовног основног капитала смањују се сразмјерно губицима и до укупног износа тих елемената капитала, а Агенција према акционарима предузима једну или обје мјере прописане Законом у примјени инструмента реструктурирања властитим средствима банке,
 - 2) елементи додатног основног капитала отписују се или конвертују у инструменте редовног основног капитала у мјери у којој је то потребно за остваривање циљева реструктурирања или до укупног износа тих елемената капитала, у зависности од тога шта је мање,
 - 3) елементи допунског капитала отписују се или конвертују у инструменте редовног основног капитала у мјери у којој је то потребно за остваривање циљева реструктурирања или до укупног износа тих елемената капитала, у зависности од тога шта је мање и
 - 4) елементи прихватљивих обавеза који испуњавају услове из члана 229. став 3. Закона отписују се или конвертују у инструменте редовног основног капитала, у мјери у којој је то потребно за остваривање циљева реструктурирања или до укупног износа тих прихватљивих обавеза, у зависности од тога шта је мање.
- (2) Отпис или конверзија инструмената капитала или прихватљивих обавеза из става 1. т. 2, 3. и 4. овог члана врши се на главници тих инструмената, односно на главници прихватљивих обавеза.
- (3) У случају отписа елемената капитала или прихватљивих обавеза престају обавезе по том основу према власнику одговарајућег елемента капитала, односно према повјериоцу прихватљивих обавеза у отписаном износу, осим већ обрачунатих обавеза, а овом власнику, односно повјериоцу се не исплаћује накнада по основу овог отписа.
- (4) При отпису и конверзији из става 1. овог члана Агенција настоји да обезбиједи једнак третман повјерилаца чија су потраживања у истом исплатном реду према редослиједу приоритета у поступку ликвидације и стечаја банке. При отпису и одређивању стопе конверзије елемената допунског капитала, Агенција води рачуна о томе да укупна вриједност акција и потраживања који преостају акционарима и повјериоцима након примјене мјере из става 1. овог члана не може бити мања од износа који би тим акционарима односно повјериоцима припао у стечајном поступку.
- (5) Отпис и конверзија из става 1. овог члана примјењују се на све елементе који испуњавају услове за укључење у обрачун допунског капитала банке у пуном износу, независно од тога да ли их је банка, и у ком износу, укључила у обрачун допунског капитала.
- (6) Ако је независном процјеном вриједности имовине и обавеза банке из члана 232. Закона и Одлуке о условима и начину вршења независне процјене вриједности имовине и обавеза банке прије и у току поступка реструктурирања утврђено да је вриједност нето имовине банке мања од њених обавеза, Агенција рјешењем којим се врши отпис или конверзија инструмената капитала и прихватљивих обавеза из става 1. овог члана, односно рјешењем о покретању поступка реструктурирања, у потпуности поништава акције банке или их преноси повјериоцима који сnose губитке примјеном ове мјере, односно инструмента, у зависности од осталих мјера које се предузимају.
- (7) Ако је укупна нето имовина банке већа од њених обавеза, Агенција знатно смањује номиналну вриједност акција и друга одговарајућа права акционара банке, односно преноси их повјериоцима који сnose губитке примјеном ове мјере, односно инструмента.
- (8) Ако би конверзија инструмената капитала и прихватљивих обавеза банке довела до стицања или повећања учешћа у банци преко процената прописаних у члану 41. Закона, Агенција благовремено врши оцјену испуњености услова за издавање сагласности за стицање квалификованог учешћа, тако да ова оцјена не утиче на одгађање ове конверзије.

Циљеви реструктурирања властитим средствима банке

Члан 5.

- (1) Агенција може да примијени инструмент реструктурирања властитим средствима банке у сљедећим случајевима:
 - 1) ради докапитализације банке у реструктурирању у мјери неопходној за њено даље несметано пословање у складу са Законом и очување повјерења у банку на финансијском тржишту и
 - 2) ради конверзије у капитал или отписа (смањења) главнице обавеза или дужничких инструмената који се преносе банци за посебне намјене у циљу обезбјеђења капитала за ту банку или се преносе у оквиру инструмената продаје акција, односно имовине, права и обавеза или одвајања имовине банке у реструктурирању.
- (2) Агенција може да примијени инструмент реструктурирања властитим средствима банке ради докапитализације банке у реструктурирању само ако се може реално очекивати да ће примјена тог инструмента заједно са другим мјерама, укључујући мјере које се спроводе у складу са планом реорганизације пословања банке у реструктурирању, уз остваривање одговарајућих циљева реструктурирања, довести до тога да банка поново успостави финансијску стабилност и дугорочну одрживост.

Подручје примјене реструктурирања властитим средствима банке

Члан 6.

- (1) Обавезе банке у реструктурирању на које се може примијенити конверзија или отпис капитала из члана 248. став 1. тачка 2. Закона (у даљем тексту: прихватљиве обавезе) обухватају све обавезе банке, осим обавеза:
 - 1) по основу осигураних депозита, до износа осигураног у складу са законом којим се уређује осигурање депозита у банкама Босне и Херцеговине,
 - 2) чије је испуњење обезбијеђено заложним правом, средством финансијског обезбјеђења или другим сродним правом, укључујући репо послове, покривене обвезнице или обавезе из финансијских инструмената који се користе за заштиту од ризика и чине саставни дио имовине за покриће и који су обезбијеђени на сличан начин као покривене обвезнице,
 - 3) које су настале управљањем имовином и новцем клијената, укључујући имовину или новац клијената које банка у реструктурирању чува за рачун инвестиционих и пензионих фондова, издавалаца електронског новца и пружалаца платних услуга, ако су та средства посебним законом изузета из ликвидационе или стечајне масе,
 - 4) према банкама у Босни и Херцеговини и страним банкама и инвестиционим фондовима, са првобитним роком доспијећа краћим од седам дана, осим обавеза према члановима исте групе,
 - 5) са преосталим роком доспијећа краћим од седам дана према платним системима и системима поравнања хартија од вриједности, односно оператерима тих система и учесницима у тим системима, које су настале по основу учешћа у тим системима,
 - 6) према запосленима на основу обрачунатих, а неисплаћених плата, доприноса за обавезно пензијско и здравствено осигурање или осталих фиксних примања, осим за варијабилне накнаде које нису регулисане законом или колективним уговором,
 - 7) према повјериоцима по основу продаје роба или пружања услуга банци у реструктурирању, које су кључне за свакодневно пословање ове банке, укључујући услуге информационог технологија, комуналне услуге и услуге закупа, сервисирања и одржавања просторија,
 - 8) према пореским органима и органима којима се плаћају доприноси, под условом да те обавезе имају предност при намирењу у складу с овим и другим законима,
 - 9) према Агенцији за осигурање депозита Босне и Херцеговине по основу премије за осигурање депозита и
 - 10) према члановима исте банкарске групе која се реструктурира, а који нису субјекти реструктурирања према плану реструктурирања те групе без обзира на рок доспијећа, осим обавеза које су у нижем реду приоритета у односу на ред приоритета необезбијеђених

обавеза утврђених одредбама Закона којима се уређују приоритети исплата у поступку стечаја банке.

- (2) Покретање поступка реструктурирања и спровођење инструмента реструктурирања властитим средствима банке не утиче на имовину којом су обезбијеђене покривене обвезнице, а која и даље остаје заштићена, одвојена и с утврђеним нивоом.
- (3) Агенција може, и поред одредаба става 1. тачка 2. и става 2. овог члана, примијенити инструмент реструктурирања властитим средствима банке и на дио обавеза који прелази вриједност имовине, предмета залогa, заложног права или другог средства обезбјеђења којим је испуњење те обавезе обезбијеђено.

Процјена износа реструктурирања властитим средствима банке

Члан 7.

- (1) Агенција приликом примјене инструмента реструктурирања властитим средствима банке, на основу независне процјене из члана 232. Закона и Одлуке о условима и начину вршења независне процјене вриједности имовине и обавеза банке прије и у току поступка реструктурирања, утврђује укупан збир:
 - 1) износа за који се прихватљиве обавезе неизоставно отписују да би се обезбиједило да вриједност имовине банке у реструктурирању буде једнака вриједности њених обавеза и
 - 2) износа за који се прихватљиве обавезе неизоставно конвертују у капитал како би се поновно успоставила прописана стопа адекватности регулаторног капитала банке у реструктурирању или банке за посебне намјене.
- (2) Приликом утврђивања износа из става 1. овог члана Агенција узима у обзир потребу очувања повјерења у банку у реструктурирању или банку за посебне намјене на финансијском тржишту и обезбјеђивање несметаног даљег пословања ових банака у периоду од најмање једне године.
- (3) Ако Агенција намјерава да поред инструмента реструктурирања властитим средствима банке примијени и инструмент одвајања имовине, код утврђивања износа за који се прихватљиве обавезе отписују узима у обзир процјену потребног капитала друштва за управљање имовином.

Редослијед отписа и конверзије у реструктурирању властитим средствима банке

Члан 8.

- (1) Примјеном инструмента реструктурирања властитим средствима банке Агенција, у складу са чланом 249. ст. 1. и 4. Закона, врши отпис и конверзију према сљедећем редослиједу:
 - 1) елементи редовног основног капитала смањују се у складу са чланом 3. став 1. тачка 1. ове одлуке, у мјери у којој је то могуће и потребно,
 - 2) главница инструмената додатног основног капитала смањује се у мјери у којој је то могуће и потребно и у складу са својствима инструмента, ако је укупно смањење у складу са тачком 1. овог става мање од збира износа из члана 3. став 4. т. 2. и 3. ове одлуке,
 - 3) главница инструмената допунског капитала смањује се у мјери у којој је то могуће и потребно и у складу са својствима инструмента, ако је укупно смањење у складу са т. 1. и 2. овог става мање од збира износа из члана 3. став 4. т. 2. и 3. ове одлуке,
 - 4) главница субординисаног дуга, која није укључена у елементе додатног основног или допунског капитала, смањује се у мјери у којој је то могуће и потребно, у складу са редослиједом намирења потраживања у стечајном поступку, да би заједно са смањењем вриједности у складу са т. 1, 2. и 3. овог става достигао збир износа из члана 3. став 4. т. 2. и 3. ове одлуке, ако је укупно смањење у складу са т. 1, 2. и 3. овог става мање од збира износа из члана 3. став 4. т. 2. и 3. ове одлуке и
 - 5) главница или преостали износ прихватљивих обавеза смањује се у мјери у којој је то могуће и потребно, у складу са редослиједом намирења потраживања у стечајном поступку, да би заједно са смањењем вриједности у складу са т. 1, 2, 3. и 4. овог става достигао збир износа из члана 3. став 4. т. 2. и 3. ове одлуке, ако је укупно смањење у складу са т. 1, 2, 3. и 4. овог става мање од збира износа из члана 3. став 4. т. 2. и 3. ове одлуке.

- (2) Агенција равномјерно расподјељује губитке међу акционарима и повјериоцима у складу са ставом 1. овог члана смањењем износа елемената редовног и додатног основног капитала, допунског капитала, субординисаних и других прихватљивих обавеза у висини сразмјерно њиховој вриједности, осим ако је потпуно или дјелимично искључила поједине прихватљиве обавезе из отписа или конверзије у складу са чланом 249. став 4. Закона.
- (3) Приликом вршења конверзије из става 1. овог члана Агенција може примијенити различите стопе ове конверзије за различите категорије акционара и повјерилаца из тог става, узимајући у обзир да се иста стопа примјењује на све повјериоце из истог исплатног реда, а да се повољнија стопа конверзије примјењује на виши исплатни ред.
- (4) Када се потраживања повјерилаца у цијелости отписују, она немају више никакву вриједност. Када се изврши конверзија обавеза или других инструмената капитала у власнички капитал, вриједност потраживања из власничког капитала може бити већа, мања или једнака вриједности коју је имало изворно, конвертовано потраживање. Вриједност овог потраживања из власничког капитала мора чинити дио процјене из члана 257. Закона.
- (5) Када се очекује да ће укупна процијењена вриједност власничког капитала који су примили повјериоци након отписа и конверзије бити већа од укупног износа потраживања која су отписана или конвертована у власнички капитал, начело према којем ниједан повјерилац или акционар није доведен у неповољнији положај него у случају да је над банком покренут стечајни поступак на дан доношења одлуке о реструктурирању може бити задовољено без примјене диференцијалних стопа конверзије.

Финансијски деривати

Члан 9.

- (1) Агенција може прогласити уговор о финансијском деривату доспјелим и раскинути га на дан доношења одлуке о покретању поступка реструктурирања.
- (2) Агенција ће посебним упутством прописати стандарде и начела за вредновање обавеза које произилазе из уговора о финансијским дериватима.

Искључивање или дјелимично искључивање прихватљивих обавеза

Члан 10.

- (1) Изузетно од члана 7. ове одлуке, Агенција може потпуно или дјелимично искључити одређене прихватљиве обавезе из примјене отписа или конверзије из члана 248. став 1. Закона, ако је испуњен најмање један од сљедећих услова:
 - 1) ову обавезу није могуће отписати или конвертовати у разумном року, и поред неопходних активности које би предузела ради благовремене и ефикасне примјене тог инструмента,
 - 2) ово искључење је неопходно и сразмјерно ради даљег обављања критичних функција и кључних пословних активности банке у реструктурирању,
 - 3) ово искључење је неопходно и сразмјерно ради спречавања ширења финансијских поремећаја на тржишту, посебно у вези са депозитима физичких лица, предузетника и микро, малих и средњих правних лица, услед чега би могла бити угрожена стабилност финансијског сектора на начин који би могао произвести озбиљне поремећаје у привреди и
 - 4) отпис или конверзија ових обавеза проузроковали би такво умањење вриједности да би губици које би сносили други повјериоци били већи него да су те обавезе биле искључене из отписа или конверзије.
- (2) У случају када је прихватљива обавеза или категорија прихватљивих обавеза искључена или дјелимично искључена, ниво отписа или конверзије који се примјењује на остале прихватљиве обавезе може се повећати како би се узела у обзир таква искључења, под условом да повјериоци тих других прихватљивих обавеза не трпе веће губитке од оних које би претрпјели да је над банком покренут поступак ликвидације или стечаја.

Коришћење средстава за финансирање реструктурирања банака

Члан 11.

- (1) Средства финансирања реструктурирања предвиђена чланом 259. Закона Агенција може користити само у мјери која је нужна да би се осигурала ефикасна примјена инструмената реструктурирања за сљедеће сврхе:
 - 1) за обезбјеђење имовине или обавеза банке у реструктурирању, њених друштава кћери, банке за посебне намјене или друштва за управљање имовином,
 - 2) за давање кредита банци у реструктурирању, њеним друштвима кћерима, банци за посебне намјене или друштву за управљање имовином,
 - 3) за куповину имовине банке у реструктурирању,
 - 4) за давање доприноса банци за посебне намјене или друштву за управљање имовином,
 - 5) за исплату накнаде акционарима или повјериоцима,
 - 6) за давање доприноса банци у реструктурирању умјесто отписа или конверзије обавеза одређених повјерилаца када се примјењује отпис, конверзија или реструктурирање властитим средствима и Агенција одлучи искључити одређене повјериоце из опсега реструктурирања,
 - 7) за кредитирање других аранжмана финансирања на добровољној основи,
 - 8) за предузимање било какве комбинације мјера наведених у т. 1–7. овог члана.
- (2) Средства из става 1. овог члана могу се користити за финансирање реструктурирања само у случају ако су акционари и остали повјериоци, смањењем вриједности, конверзијом или на други начин учествовали у покрићу губитака и повећању капитала у износу од најмање:
 1. 4%, почев од 1. јануара 2017. године,
 2. 5%, почев од 1. јануара 2018. године,
 3. 6%, почев од 1. јануара 2019. године,
 4. 7%, почев од 1. јануара 2020. године, и
 5. 8%, почев од 1. јануара 2021. године,укупних обавеза, укључујући регулаторни капитал банке у реструктурирању, израчунатих у тренутку предузимања мјера реструктурирања у складу са независном процјеном из члана 232. Закона и Одлуке о условима и начину вршења независне процјене вриједности имовине и обавеза банке прије и у току поступка реструктурирања.
- (3) Аранжман финансирања реструктурирања не користи се директно за покриће губитака банке или за докапитализацију такве банке. У случају да коришћење аранжмана финансирања реструктурирања за сврхе из става 1. овог члана индиректно резултује преносом дијела губитака банке на аранжман финансирања реструктурирања, примјењују се одредбе којима се прописује коришћење аранжмана финансирања реструктурирања утврђено у чл. 248–258. Закона.

Завршне одредбе

Члан 12.

- (1) Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.
- (2) Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о поступку и начину вршења отписа и конверзије инструмената капитала и обавеза банке број: УО-369/18 од 26.02.2018. године („Службени гласник Републике Српске“, број 20/18).

Број: УО-220/25

Датум: 03.12.2025. год.

ПРЕДСЈЕДНИК
УПРАВНОГ ОДБОРА

Дејан Кустурић